

EVENIMENTE CULTURALE ȘI EDUCAȚIONALE

Anul 2006 este declarat ANUL MOZART

250 DE ANI DE LA NAȘTERE

COPILUL-MINUNE MOZART

Pictor J. van der Smissen

EMIL CIORAN DESPRE MOZART

(Selecție din cartea: *Cioran și muzica*. Ediție îngrijită de Vlad Zografi. Editura Humanitas, București, 1996)

- În muzica lui Mozart, aeriană, ușoară, transparentă și grațioasă, fină dincolo de orice închipuire și imaterială pînă la iluzie, dispar crisperile, suficiența și moartea. Recomand muzica lui Mozart ca remediu împotriva disperării, căci în evoluțiile ei nu poți simți altceva decît o luminoasă poezie a existenței. Ea este echivalentul sonor al azurului.
- Oare numai de la Mozart am învățat adîncimea seninătăților? De cîte ori ascult această muzică, îmi cresc aripi de înger. Nu vreau să mor, fiindcă nu pot concepe că odată îmi vor fi definitiv străine aceste armonii. Muzica oficială a paradisului...
- Mozart mă face să regret eroarea lui Adam.
- De ce iubesc pe Mozart? Fiindcă el mi-a descoperit ce puteam fi, dacă nu eram opera durerii.
- De ce nu m-am prăbușit? M-a salvat ceea ce este mozartian în mine.

- Ceea ce Maurice Barres scria odată despre înțuile compoziții ale lui Mozart, despre înțuile menuete de la vârsta de șase ani, îmi stăruie în minte ca o remușcare, ca un regret și o obsesie: faptul că un copil a putut să întrevadă astfel de armonii este o dovadă a existenței paradisiului prin *dorință*. Barres are dreptate: toată muzica lui Mozart, pură și aeriană, ne transpune în altă lume sau poate într-o amintire...
- Iubești pe Mozart când suprimi vieții direcția, când convertești elanul în zbor, când aripile poartă soarta, iar nu fatalitățile... Muzica aceasta pentru îngeri ne-a revelat categoria planantului. Și la Haydn înțilnim grație și puritate, și la el absența metafizicului are un farmec atât de intim. Dar spre deosebire de Mozart, el se adresează prea mult oamenilor, visul său e pastoral, grația sa, mai mult terestră decât aeriană. Farmecul planant este tulburat de atracția lumii noastre. Pentru Mozart și pentru orice muzică îngerească, privirea în jos, înspre noi, este o trădare. Dacă nu este cea mai mare trădare a te simți om...
- Nu se poate iubi lumea lui Mozart, dacă în adîncimile sufletului tău n-o regăsești.
- Cele mai mari regrete mi le-au provocat visurile de fericire: Botticelli, Claude Lorrain, Mozart, Watteau și Corot. Fost-am prea slab pregătit pentru fericire? Sau am cunoscut numai melancoliile ce o preced și tristețile ce îi urmează? Fericirea este o pauză fermecătoare, pe care am bănuțit-o în meditațiile pastorale ale muzicii secolului al XVIII-lea.
- Sursele sublimului la Bach sunt meditația morții și nostalgia cerului. Mozart nu are nici una, nici cealaltă. De aceea muzica lui poate fi divină; în nici un caz, sublimă. Nu cunosc un muzician mai a-cosmic decât Mozart.
- A fost o vreme în care, neconcepînd o eternitate care să mă despartă de Mozart, nu mă mai temeam de moarte. La fel s-a întîmplat cu fiecare muzician, cu întreaga muzică...
- Fără patimile tulburi ale muzicii, ce-am face oare cu simțirea caligrafică a filozofilor? Și ce-am face cu timpul alb, golit și dezbinat de viață, cu timpul alb al plictiseli? Nu iubești muzica decât pe litoralul vieții. Cu Wagner asști la o ceremonie a clarobscurului, la o cosmogonie a sufletului, iar cu Mozart la florile Paradisului visînd alte ceruri.
- Aș vrea ca adevărurile să fie purtate pe armonii mozartiene.
- Aș vrea ca-n om viața să curgă pură ca muzica lui Mozart...

